

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 28 czerwca 2024 r.
znak sprawy: DŻW.zz.058.1.2024/2

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

**Dotyczy: interpelacji nr 2740 w sprawie odszkodowań z tytułu likwidacji
zakażonych salmonellą stad kur niosek zakażonych bakterią *Salmonella***

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 2740 złożoną przez posłankę na Sejm RP Panią Alicję Łepkowską – Gołaś dotyczącą odszkodowań za likwidacje stad kur niosek zakażonych *Salmonella* uprzejmie informuję, co następuje.

Od 2008 r. w Polsce realizowany jest Krajowy program zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach kur niosek gatunku *Gallus gallus*, aktualnie na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 lutego 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach kur niosek gatunku *Gallus gallus*” na lata 2023–2025 (1). Celem programu jest pozyskanie jaj konsumpcyjnych wolnych od zakażeń pałeczkami *Salmonella* Typhimurium i Enteritidis – drobnoustrojów, które mają znaczenie dla zdrowia publicznego ze względu na wywoływanie chorób u ludzi. Realizacja Krajowego programu sprzyja ochronie zdrowia publicznego, a także pomaga zwiększyć konkurencyjność i wiarygodność polskich producentów.

Na przestrzeni lat zasady realizacji Krajowego programu ulegały kolejnym modyfikacjom, co było uzasadnione sytuacją epizootyczną w kontekście *Salmonella* u

drobiu. W 2017 r. roku podjęto decyzję o zmianie sposobu postępowania ze stadami zakażonymi serotypami *Salmonella* objętymi Krajowym programem rezygnując z dniem 1 stycznia 2018 r. z nakazu uboju lub zabicia ptaków, za co były przyznawane odszkodowania. Z uwagi na fakt, że jaja ze stad zakażonych serotypami *Salmonella* objętymi Krajowym programem mogą być przeznaczone do spożycia przez ludzi po obróbce cieplnej, w programie pozostawiono uprawnienie dla powiatowych lekarzy weterynarii do wydawania decyzji administracyjnych nakazujących obróbkę takich jaj w zakładzie przetwórczym. Mięso pozyskane z drobiu pochodzącego ze stada kur niosek, w którym uzyskano dodatni wynik badania w kierunku *Salmonella* także może zostać wykorzystane do spożycia przez ludzi po zastosowaniu przemysłowej obróbki cieplnej lub innej obróbki mającej na celu wyeliminowanie pałeczek *Salmonella*. Stąd wybijanie stad kur niosek za odszkodowaniem stało się niecelowe i nieefektywne.

Warto przy tym zaznaczyć, że zmiana założeń Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach kur niosek gatunku *Gallus gallus* przyniosła ostatecznie oczekiwane efekty, a podmioty utrzymujące kury nioski zaczęły dostrzegać wymierne korzyści ze stosowania zasad bioasekuracji. W 2023 r. odsetek stad zakażonych serotypem *Salmonella* objętym programem kształtował się na poziomie 2,37%, co w porównaniu z odsetkiem notowanym w 2016 r. na poziomie 7,15%, stanowiło spadek odsetka stad zakażonych o ok 67%.

Niezależnie od powyższego, producenci drobiu mogą ubiegać się o pomoc z tytułu ryzyka wystąpienia u tych zwierząt salmonellozy. W celu minimalizacji ryzyka strat związanego z zachorowaniem drobiu na salmonellę stosowane są **dopłaty do składek ubezpieczenia:**

- 1) dla producentów m.in. drobiu od ryzyka strat spowodowanych salmonellozą w ramach PROW 2014-2020: Działanie M17 „Zarządzanie ryzykiem”(2);

Wnioski o pomoc składane są do biur powiatowych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w terminach ogłoszonego naboru. Do wniosków o pomoc dołącza się kopię umowy ubezpieczenia, z której musi wynikać, że ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie przy szkodach w wysokości przekraczającej 20% średniej rocznej produkcji ubezpieczonych zwierząt z trzech poprzednich lat lub z trzech lat z okresu pięcioletniego po odjęciu roku z najwyższymi i najniższymi wartościami.

Pomoc ma formę dotacji w postaci refundacji 70% kosztów zawarcia umowy ubezpieczenia zwierząt od ryzyka wystąpienia choroby. W ramach działania Zarządzanie ryzykiem - dopłaty do składek ubezpieczenia od strat spowodowanych chorobami zwierząt do dnia 31.12.2023 r. zostały przeprowadzone trzy nabory wniosków o przyznanie pomocy. Zgodnie ze sprawozdaniem przesłanym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa według stanu na dzień 31.12.2023 r. złożono 737 wniosków na kwotę 7 154 887 zł. Do końca okresu sprawozdawczego wydano 548 decyzji przyznających płatność na kwotę 5 889 035 zł oraz zrealizowano płatności dla 536 beneficjentów na łączną kwotę 5 882 589 zł. Beneficjentem pomocy były gospodarstwa o kierunku produkcji: chów drobiu (dopłaty były również możliwe dla bydła i świń). Ostatni piąty nabór dotyczący działania „Zarządzanie ryzykiem” planowany jest w sierpniu 2024 r;

- 2) **zwierząt gospodarskich w formie wkładów finansowych** - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty pomocy w ramach narzędzi zarządzania ryzykiem w formie wkładów finansowych na rzecz składek w ramach systemów ubezpieczeń w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027(3).

Producenci m.in. drobiu mogą od 2024 roku wnioskować do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o refundację 70% składki ubezpieczenia od ryzyka strat w dochodach w produkcji spowodowanych wystąpieniem m.in. salmonelli (salmonellozy odzwierzęcej).

Dofinansowanie ma formę 70% dopłaty do opłaconej składki pod warunkiem, że z umowy lub polisy wynika, że wypłata odszkodowania nastąpi w przypadku wystąpienia szkód, które wyniosą ponad 20% dochodu albo średniej rocznej produkcji drobiu z trzech ostatnich lat poprzedzających rok, w którym została zawarta umowa ubezpieczenia, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym została zawarta umowa ubezpieczenia, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wartości dochodu albo produkcji tych zwierząt, ustalanej na podstawie danych rachunkowych lub dokumentów potwierdzających wartość prowadzonej produkcji zwierząt albo produkcji tych zwierząt zadeklarowanej w umowie ubezpieczenia przez rolnika – w przypadku gdy działalność rolnicza w zakresie produkcji tych zwierząt nie była prowadzona w okresie poprzedzającym rok

zawarcia umowy ubezpieczenia. Pomoc będzie wypłacana przez Agencję w terminie 30 dni od dnia wydania przez kierownika biura powiatowego Agencji decyzji o przyznaniu pomocy na rachunek producenta rolnego wskazany przez niego w ewidencji producentów, o której mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Terminy składania elektronicznych wniosków o przyznanie pomocy będą ogłaszane przez Prezesa Agencji dwa razy w roku na 14 dni przed rozpoczęciem terminu składania wniosków na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, co najmniej w jednym dzienniku o zasięgu krajowym oraz w siedzibie Agencji, oddziałów regionalnych i biur powiatowych Agencji. Pierwszy nabór dotyczący interwencji I.12.1 „Dopłaty do składek ubezpieczenia zwierząt gospodarskich” w ramach wkładów finansowych na rzecz składek w ramach systemów ubezpieczeń w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 planowany jest w październiku 2024 r.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Jacek Czerniak
Sekretarz Stanu

Podstawa prawna:

- (1) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 lutego 2023 r. w sprawie wprowadzenia „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach kur niosek gatunku Gallus gallus” na lata 2023–2025 (Dz. U. 2023 r. poz. 391);
- (2) Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020: Działanie M17 „Zarządzanie ryzykiem”;
- (3) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca 2024 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty pomocy w ramach narzędzi zarządzania ryzykiem w formie wkładów finansowych na rzecz składek w ramach systemów ubezpieczeń w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 355), Interwencja I.12.1 „Dopłaty do składek ubezpieczenia zwierząt gospodarskich”;